

**Lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle / Oikaisuvaatimus
kaupunkiympäristöjohtajan viranhaltijapäätöksestä §47/2025 /
Kaupunkirakennelautakunta 26.11.2025, §153**

Kaupunkirakennelautakunta 11.02.2026
851/03.06.02.00/2024

Vaasan hallinto-oikeus pyytää 30.12.2025
(1642/03.04.04.10/2025) päivätyllä lausuntopyynnöllä
hallintoasioissa annetun lain 42 §:n mukaisen lausunnon liitteenä a
olevan valituksen johdosta sekä pyytää liittämään oheen
valituksenalaisen päätöksen perusteena olevat asiakirjat. Vaasan
hallinto-oikeuden lausuntopyyntö ja valittajan valitus
oheismateriaaleineen ovat liitteenä a ja valituksen alaiseen asiaan
liittyvät asiakirjat oheismateriaaleineen ovat oheismateriaalina a.

Liite a	Vaasan hallinto-oikeuden lausuntopyyntö ja valitus
Oheismateriaali a	Kaupunkirakennelautakunnan päätös 26.11.2025, §153

Valituksen pääasiallinen sisältö

Valittajan vaatimuksen mukaan kunnallisvalituksen saa tehdä sillä
perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
pätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös
on muuten lainvastainen (kuntalaki 135 §). Valituksessa vedotaan
seuraaviin valitusperusteisiin:

1. Päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä:
Kaupunkirakennelautakunnan päätös 26.11.2025, §153 on
kumottava menettelyvirheiden johdosta (hallintolaki 31§, 34§ ja
45§)
2. Päätös on muuten lainvastainen. Päätöksen perustelut ovat
virheelliset ja päätös perustuu väärään soveltamiseen seuraavilta
osin:
 - Vastuun kohdentuminen: Kaupunki ei voi vedota lupaehtoihin
vastuunsiirtooperusteena tilanteessa, jossa se on
kaivulupapäätöksen ehtojen 12 ja 13 mukaisesti pidättänyt
asfaltointityön ja sen laajuuden määrittämisen omalla
vastuullaan.
 - Aktiivinen myötävaikutus vaaraan: Kaupungin työnjohdollinen
päätös estää sovitun suorittamisen 10.10.2025 on ollut
välittömästi syy-yhteydessä vaaratilanteen syntymiseen
 - Luvan voimassaolo: Kaivulupa on umpeutunut 30.09.2025 eli
ennen onnettomuushetkeä. Kaupunki on laiminlyönyt
lupaehdon 11 mukaisen loppukatselmuksen ja
valvontavelvollisuutensa, eikä se voi vedota umpeutuneen
lupan ehtoihin vastuusta vapautuakseen.
3. Asian palauttaminen: Asia on palautettava
kaupunkirakennelautakuntalle uudelleen käsiteltäväksi siten, että

- muutoksenhakijalle varataan tilaisuus tulla kuulluksi ja että lautakunta perustelee päätöksensä asianmukaisesti.
4. Oikeudenkäyntikulut: Kokkolan kaupunki on velvoitettava korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut laillisine viivästyskorkoineen.

Alla olevan lausunnon tueksi todetaan seuraavaa:

Kuten valittajan vaatimuksessakin on esitetty, vahingonkorvausvaatimus on luonteeltaan yksityisoikeudellinen asia, vaikka se perustuisi viranomaisen toimintaan. Hallintotuomioistuimien ei voi tutkia kunnan korvauspäätöksen vahingonkorvauslain mukaisuutta. Kunnan korvausratkaisuun tyytymättömällä on mahdollisuus saattaa asia käräjäoikeuden ratkaistavaksi riita-asiana.

Hallinto-oikeudessa ei kunnallisvalituksen yhteydessä voida ratkaista aineellisesti vahingonkorvauskysymystä, vaan siihen on oma prosessinsa yleisessä tuomioistuimessa. Tässä tapauksessa valittaja ei ole esittänyt aineellista / euromääräistä vaatimusta. Käräjäoikeus voi käsitellä vahingonkorvausvaatimuksen riita-asiana, jos korvauksen vaatija nostaa asiassa kanteen.

Kunnan tekemään korvauspäätökseen voi vaatia oikaisua kuntalain (410/2015) mukaisesti. Oikaisua voi vaatia sekä tarkoituksenmukaisuus- että laillisuusperusteella. Oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen voi hakea muutosta kunnallisvalituksella. Kunnallisvalituksen voi tehdä vain laillisuusperusteella (kuntalain 135 §). Kunnallisvalituksen saa tehdä seuraavilla perusteilla:

- Päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä.
- Päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa.
- Päätös on muuten lainvastainen.

Koska kunnallisvalituksen voi tehdä vain laillisuusperusteella, käytännössä kunnallisvalitus voi menestyä, jos päätöksenteossa esimerkiksi toimivalta on ylitetty, asian käsittelyyn on osallistunut esteellisiä henkilöitä tai siinä on tapahtunut jokin muu menettelytapavirhe, jonka johdosta kunnan päätös on kumottava.

Lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle

Toimivalta

Kokkolan kaupungin hallinto- ja toimintasäännöt määrittelevät, mikä elin tai viranhaltija (valtuusto, hallitus, lautakunta, viranhaltija) käsittelee ja tekee päätöksen vahingonkorvausvaatimuksen johdosta. Vahingonkorvausvaatimuksessa ei esitetty euromääräistä tai muuta selvitystä, jolla korvausvaatimuksen suuruutta olisi voinut arvioida. Tässä tapauksessa kaupunkirakennelautakunnan 17.12.2025, §168 liitteen 2, kohta 8. mukaan asian ratkaisee kaupunkiympäristöjohtaja. Kaupunkiympäristöjohtajan päätökseen haetaan oikaisua kaupunkirakennelautakunnalta, kuten valittaja on toiminutkin. Lautakunnan päätökseen taas haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Hallintolain (434/2003) 31 §:ssä (selvittämisvelvollisuus) säädetään hallintoasian selvittämisvelvollisuudesta. Sääntelyn lähtökohtana on, että laittaessaan vireille asiaansa asianosaisella on velvollisuus esittää selvitys vaatimuksiensa tueksi. Valittaja on itse jättämässään vaatimuksessa, oikaisuvaatimuksessa sekä valituskirjelmässä esittänyt selvityksiä oman vaatimuksensa tueksi.

Hallintomenettelyssä pyritään tosiasioita vastaavaan ratkaisuun, ja asian selvittämistä koskevalla sääntelyllä on luotu edellytykset tämän päämäärän toteuttamiselle. Pääsääntönä on, että viranomaisen on siis tunnettava käsiteltävänä oleva asia riittävän hyvin, mikä edellyttää viranomaista huolehtimaan asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Käsittelyn tueksi on hankittu olemassa olevat asiaa koskevat viranomaispäätökset ja muut asiakirjat.

Valituksessa on viitattu Kokkolan kaupungin tiemestarin lausuntoon. Tiemestari on kaupunkiympäristö -toimialan viranhaltija, joten kyseessä ei ole lakisääteiseen kuulemismenettelyyn perustuva lausunto vaan kyseessä on organisaation sisäinen vaatimuksen käsittelyprosessi, jossa asiasta vastaavalta viranhaltijalta pyydetään selvitys. Kaikki tiemestarin esittämät asiat käyvät ilmi kaupunkiympäristöjohtajan viranhaltijapäätöksessä, kaupunkirakennelautakunnan käsittelemässä oikaisuvaatimuksessa ja ne on myös liitetty oheismateriaaleihin.

Hallintolain 34 §:n (kuuleminen) mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta ja antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Nyt kysymyksessä olevassa asiassa valittaja itse on laittanut asian vireille. Vaatimuksissaan valittaja on esittänyt mielipiteensä, antanut selityksen sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka valittajan kannalta saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Oikaisuvaatimuksessa ja Vaasan hallinto-oikeudelle esittämässään valituksessa valittaja on edelleen tarkentanut ja laajentanut sekä muuttanut aikaisemmin esittämiään väitteitä ja vaatimuksia. Valittajaa ei siis tässä tapauksessa laintarkoittamana asianosaisena ole enää tarpeellista kuulla erikseen.

Päätöksen perusteluista on ilmevä sovelletut lainkohdat sekä se, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun ja mihin oikeudelliseen päättelyyn ratkaisu perustuu. Viranhaltijapäätöksessä on kohdassa yhteenveto ja johtopäätökset käyty nämä yksityiskohtaisesti lävitse ja päätöksen liitteeksi on lisätty itse kaivulupapäätös. Lautakunnan oheismateriaalina on lisäksi jaettu päätöksen liitteet, valokuvamateriaalia ja tiemestarin selvitys.

Kaivulupapäätökseen kirjattu kaupungin valvontavastuu perustuu kaupungin omaisuuden valvontaan ja tämän kautta kaivutyön laadullisen suorittamisen ja kaivutyöalueen ennallistamisen

valvontaan siihen kuntoon kuin se ennen kaivutöiden aloittamista on ollut. Vastuu työmaaturvallisuudesta on kaivutyöstä vastaavalla taholla. Luvanhaltija itse, samoin kuin tiemestari, on esittänyt, että työmaamerkinnot ovat olleet tavanomaisia ja asianmukaisia kyseisen kaltaiselle työkohteelle. Kaivutyöt ovat olleet loppuun saatettuja ja työmaa on odottanut asfaltointitöitä. Koska kaivantoa ei nyt kyseessä olevana tapahtuma-aikana ollut, ei myöskään alueen aitaamiselle ole tuolloin ollut tarvetta.

Kaivannon ollessa auki, kaivanto on ollut aidattuna.

Kaivuluvan lupamääräykset

Kaivulupien lupamääräykset pohjautuvat pitkälti Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 14 a §:aan ja rakennus- ja ympäristölautakunnan hyväksymään toimintaohjeeseen.

14 a § 1 mom. Työstä vastaavan on tehtävä työstä kadulla ja yleisellä alueella ilmoitus kunnalle. Työ voidaan aloittaa heti, kun kunta on antanut suostumuksen työn aloittamiseen. Jos kunta ei ole käsitellyt ilmoitusta 21 vuorokauden kuluessa, työ voidaan kuitenkin aloittaa.

14 a § 2 mom. Ilmoitukseen on liitettävä selvitys, jossa osoitetaan tarvittavassa laajuudessa alueen työnaikainen käyttö, työn kesto, työssä käytettävien laitteiden ja rakenteiden sijoitus, tilapäinen liikennejärjestely kaikki liikennemuodot huomioon ottaen sekä työstä vastaava henkilö ja hänen ammattipätevyytensä. Tämän lisäksi kunta voi vaatia muitakin ilmoituksen käsittelemiseksi tarpeellisia selvityksiä.

14 a § 3 mom. Kunta voi antaa ilmoituksen johdosta työn suorittamisesta määräyksiä, jotka ovat tarpeen työstä mahdollisesti liikenteen sujuvuudelle, turvallisuudelle ja esteettömyydelle, kadulla ja yleisellä alueella sijaitseville johdoille ja laitteille sekä kadun ja yleisen alueen rakenteille aiheutuvan haitan ja vahingon vähentämiseksi. Työmaalla on oltava taulu, josta ilmenevät työn suorittaja ja työstä vastaavan yhteystiedot. Ilmoittajan on pidettävä työalue puhtaana ja saatettava alue hyväksytyn työajan kuluessa työtä edeltäneeseen kuntoon.

14 a 4 mom. Rikkoontuneet johdot, laitteet ja rakenteet saadaan merkittävien vahinkojen estämiseksi korjata välittömästi. Korjaamisesta on ilmoitettava kunnalle niin pian kuin mahdollista ja annettava 2 momentissa tarkoitettu selvitys.

'Kaivuluvan lupaehdot 11, 12 ja 13:

11. Kaivutyön päätyttyä järjestettävä loppukatselmus tiemestarin, työjohtajan (Kälviä, Lohtaja, Ullava), viher- ja katuviheralueilla puisto ja liikuntapaikkojen viheralueestarin ja metsätalousinsinöörin kanssa, jotka hyväksyvät työn suoritetuksi omalta osaltaan. Luvan viikkotaksa katkeaa loppukatselmuksen jälkeen, ollen kuitenkin

vähintään luvassa haetun aikamäärän mukainen. Mahdollisista lisäpäivistä laskutetaan rakennus- ja ympäristölautakunnan hyväksymän taksan mukaisesti.

12. Kaivuluvan saajan tulee huolehtia siitä, että kaivetun alueen rakennekerrokset ovat vastaavat, mitä kohteessa on aikaisemminkin ollut, ellei asiasta erikseen muuta sovita. Kaupunkiympäristön infrarakentaminen saattaa työalueen vähintään samaan kuntoon, kuin se oli ennen kaivutyön aloitusta, päällysteiden, reunakivien, viheralueiden ym. pintarakenteiden osalta. Työt suoritetaan kaupunkirakennelautakunnan hyväksymien taksojen ja tuntiveloitushintojen mukaisesti.

13. Asfalttikorjausten osalta kaupungin infrarakentaminen päättää mikä on hyväksyttävä korjauslaajuus. Esimerkiksi kadun pitkittäissuuntaisissa kaivuissa kaupungin infrarakentaminen (työpäällikkö) ja liikenneväylien kunnossapito (tiemestari) päättävät päällystetäänkö kapea kaistale vai koko kaista. Kustannukset maksaa luvan saaja.'

Lupaehto 11. määrää siitä, että kaivutyön päätyttyä on järjestettävä loppukatselmus, jossa eri osapuolten toimesta työt hyväksytään suoritetuksi. Katselmusta oli pyydetty 31.10.2025 ja Mesilän teollisuusalueen kaivutöiden loppukatselmus on pidetty 04.11.2025. Näin ollen katselmusta on pyydetty yli kaksi viikkoa tapahtuman jälkeen (tapahtumahetki 11.10.2025). Kaivuluvan voimassaolo katkeaa loppukatselmukseen. Mikäli kaivutyössä on tapahtunut viivästyksiä tai kaivumuutoksista johtuvia aikataulumuutoksia, on tästä sovittu erikseen ja lisäpäivistä laskutetaan taksan mukaisesti, kuten lupapäätöksessä on todettu.

Kaivulupapäätöksessä 27.6.2025 § 105 esitetty kaivuaika ei tarkoita luvan voimassaoloaikaa, vaan kaivutyön hakijan esittämää aikataulua työn suorittamiselle, jonka aikana kaivutyö on suunniteltu suoritettavan. Tämä jo senkin takia, että isojen alueiden kaivutyön kestoa ei pysty täysin määrittämään ennalta ja työt saa aloittaa aikasintaan aloituskatselmuksen jälkeen 14 a § 1 mom mukaisesti, kun kunta on antanut suostumuksen työn aloittamiselle. Lupapäätöksen mukaisesti työt alkavat alkukatselmuksesta ja päättyvät aina loppukatselmukseen (04.11.2025). Loppukatselmuksessa ratkaistaan onko työ ja jälkityöt tehty hyväksyttävällä tavalla. Lähtökohtaisesti kaivutöitä ei ole aiheellista keskeyttää kesken kaivutyöurakan, ellei lupaehtoja tahallisesti tai toistuvasti rikota, jotta kaivutyö etenee tavoiteaikataulussa.

Lupahakemuksessa on edellytetty valokuvii merkittyä reittipiirrosta ja liikenteenohjaussuunnitelmaa, jotka tarkistetaan luvan käsittelyssä ja tarvittaessa palautetaan korjattavaksi tai täydennettäväksi.

Lupaehdoissa 12. ja 13. otetaan kantaa siihen, miten luvanhakijan tulee huolehtia kaivualueen ennallistamisesta siihen kuntoon, mitä se oli ennen kaivutöiden aloittamista. Kaupungin suorittama valvonta kaivutyömaalla on pääsääntöisesti omaisuudenvalvontaa. Sillä, että lupaehdoissa edellytetään, että kaupungin rakentama infra korjataan

siihen kuntoon, kuin se ennen kaivutöitä oli, tarkennetaan luvanhakijan vastuuta kaivutyön laadun toteuttamisesta kaupungin omaisuuden säilymisen näkökulmasta. Tällä määräyksellä ei oteta kantaa suoraan itse työmaaturvallisuuteen, josta urakoitsija vastaa. Vastuu työn toteuttamisesta, turvallisuusnäkökohdista ja mahdollisista lupaehtojen rikkomisesta on luvanhakijalla / urakoitsijalla. Tässä tapauksessa ei ole havaittu lupaehtojen rikkomista.

Valituskirjelmässä on nostettu uutena asiana esiin kaivualueen asfaltointi. Vastoin valituksessa esitettyä, kaupunki ei myöskään toteuta kaivukohteiden asfaltointia itse, kuten ei myöskään kaivutöitä, vaan kaikki asfaltointityöt tilataan aina kaivuluvanhaltijan toimesta kaupungin kilpailuttamalta ulkopuoliselta asfaltointiurakoitsijalta.

Kaivuluvanhaltijan tai urakoitsijan kanssa asfaltointiajankohta sovitaan aina osapuolten kesken tapauskohtaisesti erikseen. Asfaltointiajankohtaan vaikuttavat mm. muut kohteet, sääolosuhteet, asfaltointityön määrä, asfaltointimassan määrä kyseisenä päivänä jne. Valittaja viittaa valituskirjelmässään kaupungin aktiiviseen rooliin asfaltoinnin estämisessä ja kaluston siirtämisestä pois työmaalta perjantaina 10.10.2025 (vahinkotapahtumapäivä 11.10.2025 lauantai). Kaivuluvanhaltija on jo aikaisemmin valittajalle esittänyt, että työmaa on jäänyt odottamaan asfaltointia asianmukaisesti ja tavanomaisesti merkittynä, kuten jo aikaisemmin tiemestarinakin toimesta on todettu.

Kaivuluvanhaltija on valittajalle antamassaan vastauksessa ilmoittanut, että kaivutyömaa on ollut asianmukaisesti merkitty. Työmaa oli merkitty tietyömerkillä ja vahinkotapahtumapaikalla olleet asfaltin reunat oli merkitty erikseen heijastimilla varustetuilla kumikartioilla. Tapahtuma-aikana lauantaina 11.10.2025 ei tehty töitä. Työmaamerkinnot olivat tavanomaisia ja asianmukaisia, eikä luvanhaltija ole kaupungin näkökulmasta rikkonut tältäkkään osin lupaehtoja tai muita sovellettavia säännöksiä / määräyksiä. Tapahtumapaikalla ei ole ollut täyttämätöntä kaivantoa (kuoppa), vaan vain asfaltointia odottava alue. Kaivualue (maan alle ulottuva kuoppa) olisi lupapäätöksen mukaan tullut olla aidattu kevyellä työmaa-aidalla tai vastaavalla rakenteella kaupungin liikenneasiantuntijan lupaan sisällytetyn lausunnon mukaisesti. Tapahtumahetkellä aitaamista edellyttävää kuoppaa ei ollut.

Muuta merkillepantavaa

Vahinkotapahtumahetkellä vahingonkärsijä oli liikenteessä omaishoitajansa kanssa (valittaja). Lehtikirjoituksissa on kerrottu, että kyseistä reittiä käytetään useasti ulkoillessa. Vahinkopaikalla on ollut käynnissä kaivutyömaa jo useita kuukausia. Tästäkin huolimatta kirjoituksissa kerrottiin, että korkean nopeuden johdosta potkurollaattorin kulkunopeus on aiheuttanut sen, että vahingonkärsijä on kaatuessaan lentänyt alikulun seinään ja lyönyt päänsä. Tilanteessa olisi tullut huolehtia, että tienkäyttäjä vaaran ja vahingon välttämiseksi noudattaisi olosuhteiden edellyttämää

huolellisuutta ja varovaisuutta sekä liikkuisi kaikkiin olosuhteisiin nähden oikealla nopeudella.

Loppupäätelmä

Vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukseen, eli kaupungin on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytettäisiin, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys. Kokkolan kaupunki ei ole aiheuttanut tahallaan tai huolimattomuuttaan vahingonkärsijälle vahinkoa, eikä hyväksy valituksessa esitettyä korvausvastuuta aiheutuneesta vahingosta. Tätä ei hallinto-oikeuden soveltamisalaan liittyen voida tässä yhteydessä edes tutkia.

Kyseisessä vahinkotapahtumassa on kyse kaatumisesta nimenomaan ulkopuoliselle toimijalle luvitetulla, keskeneräisellä ja asfaltoimattomalla työmaalla, jonka kunnossa- ja puhtaanapitovastuu on vahinkohetkellä kuulunut kaivuluvanhaltijalle.

Kaupunki ei ole kaivanut alueella, eikä rikkonut päällystettä alueella. Kaivutyön suorittaja ei ole kaupungin urakoitsija. Lupahakemuksen yhteydessä on ilmoitettu yhteyshenkilöt: hakija, työn suorittaja, työn vastuuhenkilö ja luvan maksaja. Lupaehdon 1 mukaisesti kaikki lupaan liittyvät työt tapahtuvat luvan saajan kustannuksella, joka vastaa työstä aiheutuvista vahingoista ja haitoista kaupungille tai kolmannelle osapuolelle rakentamisen ja takuuajan aikana. Työmaa oli urakoitsijan toimesta asianmukaisesti ja tavanomaisesti merkitty.

Kaupunki katsoo, ettei kaupungin toiminnassa ole tapahtunut laiminlyöntiä, huolimattomuutta tai virhettä, eikä kaupunki ole asiassa korvausvelvollinen tai asianosainen.

Lautakunta on toimivaltainen, päätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä eikä päätös muutoinkaan ole lainvastainen.

Edellä olevan perusteella kaupunkirakennelautakunta vaatii, että hallinto-oikeus ensisijaisesti jättää valituksen tutkimatta ja mikäli hallinto-oikeus lautakunnan käsityksestä huolimatta tutkii valituksen, vaatii lautakunta, että valitus perusteettomana hylätään.

Kaupunkiympäristöjohtaja

Kaupunkirakennelautakunta päättää antaa ylläolevan lausunnon Vaasan hallinto-oikeudelle sekä liittää oheen valituksenalaisen päätöksen perusteena olevat asiakirjat.

Päätös